

ที่ ทส ๐๓๐๖/๑๒๒๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง สถานการณ์สิ่งแวดล้อมจากการรั่วไหลของสารพิษในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปรายการและมาตรการในการแก้ไขปัญหาและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยได้เกิดอุบัติเหตุการรั่วไหลของสารพิษจากโรงงานในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง
ในวันที่ ๕ และ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง
สถานการณ์สิ่งแวดล้อมจากการรั่วไหลของสารพิษในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สืบเนื่องจากในวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๑๕.๓๐ น. ได้เกิด
เพลิงไหม้และการระเบิดขึ้นบริเวณโรงงาน บริษัทบีเอสที อีลาสโตเมอร์ จำกัด นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในหน่วยการผลิตที่มีการใช้สารโทลูอีน (toluene) ในการล้างถัง จนเกิดการ
ระเบิดและเพลิงไหม้ขึ้น รวมทั้งมีการรั่วไหลของสารพิษและควันดำสู่บรรยากาศ เหตุการณ์นี้ทำให้คนงาน
เสียชีวิต ๑๒ ราย และบาดเจ็บอีกจำนวนมากมาย ซึ่งเพลิงได้ดับลงเมื่อเวลาประมาณ ๐๓.๐๐ น. ของวันที่
๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และในวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๘.๓๐ น. ได้เกิดกรณี
ฉุกเฉินจากอุบัติเหตุการปิดวาล์วสารโซเดียมไฮโปคลอไรด์ (สารฟอกขาว) จากโรงงานอิติตยา เบอร์ล่า เคมีคัลส์
(ประเทศไทย) จำกัด ทำให้เกิดก๊าซคลอรีนรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่ใกล้เคียง
ในแคมป์คนงานบริเวณใกล้เคียงกว่า ๑๔๐ ราย และนอนสังเกตอาการที่โรงพยาบาล ๑๒ ราย โดยไม่มี
ผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัส

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรายงานสถานการณ์และ
การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

/๑.๒.๑ กรมควบคุม...

๑.๒.๑ กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบสารทุโลอินในพื้นที่ ในวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๙.๐๐ น. พบการปนเปื้อนสารทุโลอิน ๕ ส่วนในล้านส่วน (part per million, ppm) ในบริเวณด้านหน้ารั้วโรงงานบริษัทบีเอสที อีลาสโตเมอร์ จำกัด (ระดับที่จะเป็นอันตรายต่อร่างกาย ต้องมีปริมาณมากกว่า ๕๐ ส่วนในล้านส่วน) และตรวจสอบอีกครั้ง ในเวลา ๑๓.๐๐ น. ไม่พบการปนเปื้อนของสารทุโลอินในพื้นที่ชุมชนรอบๆ เช่นเดียวกับการตรวจในวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ในทุกพื้นที่ ผลการตรวจสอบไม่พบการปนเปื้อนของสารทุโลอิน แต่ในบางพื้นที่ตรวจพบสารอินทรีย์ระเหยง่าย ชนิด ๑,๓ - บิวทาไดอิน แต่อยู่ในระดับต่ำ

๑.๒.๒ กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบก๊าซคลอรีนจากการรั่วไหลของสารโซเดียมไฮโปคลอไรด์จากโรงงานอดีตยา เบอร์ล่า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด ในบริเวณโรงงานและในพื้นที่ชุมชน ในวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผลการตรวจสอบไม่พบการปนเปื้อนของก๊าซคลอรีนในทุกพื้นที่

๑.๒.๓ กรมควบคุมมลพิษ ได้ตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายตามค่ามาตรฐาน ๙ ชนิด และค่าเผื่อระวัง ๑๙ ชนิด อย่างต่อเนื่อง และมีจอแสดงผลข้อมูลคุณภาพอากาศ จำนวน ๔ สถานี ในจังหวัดระยอง ประกอบด้วย สถานีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด สถานีศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีสำนักงานเกษตรจังหวัดฯ และ สถานีศูนย์ราชการจังหวัดระยอง พบการปนเปื้อนของสารอินทรีย์ระเหยง่ายบางชนิดมีค่าสูงในช่วงเวลาเย็นถึงกลางคืน เฉพาะที่สถานีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด

๑.๒.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ กระทรวงอุตสาหกรรม โดย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จัดการประชุมคณะกรรมการไตรภาคี ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการ (กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง เทศบาลเมืองมาบตาพุด) ผู้ประกอบการ และผู้แทนจากชุมชนในพื้นที่ เพื่อตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ทั้งน้ำ อากาศ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ โดยได้กำหนดแผนการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๑.๒.๕ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะได้ดำเนินการทบทวนแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและเตือนภัยจากสารพิษในระดับพื้นที่และระดับชุมชน รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่อแปรผลข้อมูลคุณภาพอากาศและเผยแพร่สู่ชุมชน รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมและซักซ้อมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในระดับต่างๆ เป็นระยะ

๑.๒.๖ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) และกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นในการดำเนินโครงการจัดทำทำเนียบ

/การปลดปล่อย...

การปลดปล่อยและการเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Registers, PRTR) ในการดำเนินการจัดทำทะเบียนการปลดปล่อยมลพิษ และการฝึกอบรมการสื่อสารความเสี่ยง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนในพื้นที่ โดยดำเนินการในพื้นที่มาบตาพุด ซึ่งจะได้แนวทางในการดำเนินการควบคุมการปลดปล่อยสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ในระยะยาว

๑.๒.๗ กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการตรวจสอบการควบคุมและการป้องกันการรั่วไหลของสารมลพิษประเภทสารอินทรีย์ระเหยง่ายในโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีการเก็บ การใช้ และการปลดปล่อยสารอินทรีย์ระเหยง่าย ตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ที่โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ จะต้องดำเนินการปรับลดมลพิษให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนการควบคุมดูแลการระบายมลพิษและการรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรณีพิเศษ เช่น การปิดซ่อมบำรุง การเริ่มเดินระบบ และการขนถ่ายสารเคมีระหว่างเรือและถังเก็บสารเคมี เป็นต้น

๑.๒.๘ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนการดำเนินงานและงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากอุบัติเหตุการรั่วไหลของสารพิษจากโรงงานในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง อยู่ในความสนใจและความกังวลใจของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบสถานการณ์และการดำเนินงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สถานการณ์มลพิษในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง หลังเกิดอุบัติเหตุระเบิด และมีการรั่วไหลของสารพิษสู่สิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชน

๔.๒ มาตรการในการแก้ไขปัญหาและการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อทราบสถานการณ์การปนเปื้อนสารพิษในพื้นที่มาบตาพุด และมาตรการในการแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของประชาชน

/จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทร. ๐ ๒๒๔๘ ๒๓๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๘ ๒๓๘๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thalearngsak.p@pcd.go.th